

Rolul derivatei a doua în studiul funcțiilor

- determinarea intervalelor de convexitate și de concavitate
- determinarea punctelor de inflexiune

1. $f: [a, b] \rightarrow \mathbb{R}$ și
 1. f continuă pe $[a, b]$
 2. f este de două ori derivabilă pe (a, b)
 atunci
 - a) $f''(x) \geq 0, \forall x \in (a, b) \Leftrightarrow f$ convexă pe $[a, b]$
 - b) $f''(x) \leq 0, \forall x \in (a, b) \Leftrightarrow f$ concavă pe $[a, b]$

Etape pentru determinarea intervalelor de convexitate și de concavitate

Etapa I. Calculăm f'' pe domeniul de derivabilitate.

Etapa II. Rezolvăm ecuația $f''(x) = 0$ pe domeniul de derivabilitate.

Etapa III. Determinăm semnul funcției f'' pe intervalele pe care nu se anulează.

Utilizăm proprietatea funcțiilor continue de a păstra semn constant pe intervalele pe care nu se anulează.

Etapa IV. Stabilim intervalele de convexitate și de concavitate ale funcției f .

2. $f: I \subset \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$ f este derivabilă pe I și $x_0 \in I$ (interior I) punct de continuitate. Dacă
 - a) f este de două ori derivabilă într-o vecinătate V a lui x_0
 - b) există punctele $a, b \in V$ astfel încât $x_0 \in (a, b)$
 - c) $f''(x_0) = 0$
 - d) $f''(x) < 0, \forall x \in (a, x_0), f''(x) > 0, \forall x \in (x_0, b)$ sau invers
 atunci x_0 este punct de inflexiune al funcției f .

Probleme XI

1. Fie funcția $f: (0, \infty) \rightarrow \mathbb{R}, f(x) = x - 3 \ln x$. Arătați că funcția f este convexă pe $(0, \infty)$.

2. Considerăm funcția $f: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}, f(x) = \frac{e^x - e^{-x}}{2}$.

Determinați intervalele de convexitate și de concavitate ale funcției f .

3. Se dă funcția $f: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}, f(x) = x^3 - 3x - 2$.

Arătați că graficul funcției f are un punct de inflexiune.

4. Studiați concavitatea și convexitatea funcției $f: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}, f(x) = |x - 1|e^x$.

5. Arătați că funcția f este concavă pe $(0, \infty)$, unde $f: (0, \infty) \rightarrow \mathbb{R}, f(x) = x + \sqrt{x^2 + 2x}$.

Probleme XII

1. Considerăm funcția $f: (0, \infty) \rightarrow \mathbb{R}, f(x) = x^3 - \frac{1}{x}$.

Arătați că orice primitivă a funcției f este convexă pe intervalul $(0, \infty)$.

2. Arătați că funcția f este concavă pe $[0, \infty)$, unde $f: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}, f(x) = \int_0^x e^{-t^2} dt$.